

Prestar og baðikør

Oddagrein

LÍKT ER TIL, at sálarhíðar okkara í størri mun eru fair at tekkjast tí jarðiska, og tá tað ikki gongur teimum eftir ynski, klaga teir dómpróst og bisp fyri hægri myndugleikar. Og teir eru ikki her á klettunum, men í Kirkjumálaráðnum í Danmark, sum eisini kemur undir lógina um alment innlit.

EINGIN prestur skal lastast fyri ynski síni um rættvís og góða viðferð, og fyri krøv síni um vanligar bekvæmligheiter. Hinvegin kann tað kanska tykjast lógið, at próstur ella bispur skulu kanna eftir, um ein prestur skal hava nýggja brúsukabinu ella baðikar. Ella at dómpróstur skal grulva í krúpijallaranum í Leirum fyri at kanna eftir, um væta setir undir grundina.

SJÁLVANDI átti onkur annar byggikønur havt tann myndugleika at kanna eftir, hvat skal gerast við ein prestagarð, líka mikið um talan er um viðlíkahald ella nýgerð. Tað kundi til dømis veið Landsarkitekturin, eftir at vit væntandi hava yvirtikið Fólka-kirkjuna næsta ár.

UMRØDDA málið kundu lesarar Sosialins stytta sær stundir við í gjár. Men hetta er bara eitt mál av mongum, sum almenn-ingurin kann fáa skjalainnrit í Kirkjumálaráðnum, tí bispur er jú eisini klagaður fyri Kirkjumálaráðharran fyri onnur viðurskifti, sum hava við meiri tað kirkjulina – hvør kann prædika og ikki – og við Halgubók at gera.

EINS OG VIT leikfólk hava ymiskar áskoðanir um Guðs orð, kristnan moral og etik, hvussu næstrakærleiki skal fremjast í verki, um kærleiksboðið og tann andan í Halgubók, sum ber brá av tolsemi, so hava prestar sjálvandi eisini hendan rætti. Og sjálvandi hevði verið áhugavert, um presta skiftu orð um slíkar spurningar í skrift og talu. Bæði sínámillum og við leikfólk. Siðliga sjálvandi. Tað hava fólk einki ímóti, tvørturímóti. Men at onkur – ella nakrir – hinvegin gera seg til dómarar yvir aðrar, hóvar neyvan føroyska kirkjufólkinum.

OG NEYVAN hóvar tað føroyska kirkjufólkinum, at prestar eru farnir at ríða so niðarlaga, sum vit hava sæð dómi um í seinastuni. Eitt er, hvat summir teirra gjørdi í miðöld, tá kirkjufólkið hvørki dugdi at lesa ella skriva. Eitt annað er, hvat prestar halda seg til at gera í okkara „upp-lýstu“ døgum, har skjalainnrit eru eini fólka-ræðiliga rættindi. Men sagt verður, at Guðs børn batna. Og føroyska kirkjufólkið hevur krav um stórra sóma og tign innan sum uttan kirkjugátt.

Sosialurin

John Smith til minnis

Hóast fleiri hava skrivað um John Smith, nú hann er farin av fold, havi eg hug at knýta hesi fáu orð afturat.

John Smith var heilur, har hann var. Ei hann tagdi og heldur ikki rópti hann. Sjónarmið síni bar hann fram – sáttliga og í størsta álvara; hann brann fyri sök síni – tað hann hugsaði, segði hann beint fram – sama hvør var mótpartur.

Hann veik ikki uttanum, um tað so kundi sviða, fals kom honum ikki til hugs; tað var honum í holdið borið at siga tað, hann hevði upp á hjartað – tað var harvið, fall tað ikki í góða jórð.

Í politiska hugburði sín-um var hann avgjörur. Ikki tað, at hann í einum og øllum ígekk tað, parta-menntu søgu, á sín sermerktu hátt segði hann frá stóðu síni.

Loyalur var hann um nakar, og hugsjónir hansara böru altíð uppum smá-sinni og kegl – tá á stóð kundi tú altíð rokna við honum.

Í valtiðum, lögting, fólkating, ella til býráðs-val, var hann í fremstu røð, tá tókini skuldu takast. Helt seg ongantíð undan; var tekin til hart stríð og tað helst fór at vera vøkkult at vinna fram ella tap var í honum, John var hin sami, tað lá ikki fremst hjá honum, at tað var hann sum mátti veljast, men altíð tað at vinna flokkinum, hugsjónini, bestu sœmdir, tað var aðalmálið.

Javnan var John val-evni. Tá hann á fyrsta sinni stóð á palli í Sjón-leikarhúsinum á veljara-fundi í Havn, kom tað ikki honum til hugs, at hann ikki ótarnaður slapp at tala

Valplakatirnar vóru stórar partur av valstríðnum, og John Smith var fastur plakatteknari. Petur Háberg og Jógvan Johannesen skoða valplakatirnar til lögtingsvalið 1974

sina sök; Fólkaflokkurin í Havn dugdi kynstrið um nakar, ikki at geva mót-støðumonnum grið á tarapallinum – og sum tann siðbundni hoviski, svaraði John aftur – men kom ikki longur í røðu síni, sum eisini tá snúi seg um skipa-dekkið sum arbeidsplass, gjøldur varð gjørdur burt-urúr tí, hann bar fram. John lat seg tó ikki ræða, legði á aftur í aðru syftu og lat seg nú ikki tala av óargaligari speirekan; hann gjørdi altíð setning sín til litur. At vera til taks, tá boð vóru, tað var John.

Var John við í stríðnum, í politisku viðgerðini, var tað fyrri hann týðningarmikið at vera uppi í tjaki-num. Ikki at tilmæli hansara beint nú skuldu vera fylgd, men ávirkan hansara var ofta partur av stóðutanani, samtyktini.

John skrivaði, teknaði, kom við uppskotum og til-mælum, ongantíð ráða-leysur, legði iðiliga dent á tað neyðuga, at herja á, ikki at dvína, vart tú sann-førdur um kósina.

Í drúgva, ofta mótis-mikla arbeiðið uppundir val, at skriva valtilfar, plakatar, ein ikki týðning-arlitil partur av valstríð-num, eisini sjálvan val-dagin var ein partur av tí, hann gjørdi, mestsum sjálvkravdur. Beinraknu myndirnar og skemtilig-astu, vóru tær, sum John legði úr hondum. Satiran, tann partin av valdegnum átti John mestsum við strikum sínum.

Tað var neyvan lög-tingsval ella fólkatingsval, at John ikki var beinleiðis partur í valstríðnum, val-evni ella stillari. Hann tók hetta sum skyldu, ikki

bara tað; við beinleiðis lut-tøku setti hann sín dóm í strembanini fyri tí sam-felag, sum hann metti hava týðning at vinna enn longur fram á leiðini við.

Minnini um John Smith sigla fram við tær, löturarn í heimi teirra, kvøld og natúr uppundir val, á val-fundi, limafundi, á blað-num. Ongantíð hann spardi seg.

Fáum at verða viður-kendur á lívi er gamalt sagt, men um orð í hesum fori eru fátækslig, er tað við hávirðing vit minnst vinnmannin og flokksfelag-an, sum altíð var við hjálpa-andi hondini.

Frið lýsa vit yvir minnið um heidursmannin John Smith.

jl

Viðmerking:

Smyril á Vág ella berghol Hov-Øravík

Endamálið frá politiskari síðu um at "Smyril" skuldi sigla á Vág var ikki at blanda seg upp í umsit-ingina sum so, men heldur at heimildin fyri hesi sigling varð staðfest.

Politiska ætlanin viðvíkj-andi nógv umtalaða viku-túrurum Tórshavn-Vág-Tórshavn var at lætta um hjá vinnuni í summaru helvt av oynni, nú allur farma-flutningur umfamt alla aðra ferðslu til og frá, skal flytast eftir eini vandafullari fjalla-rás, ið er kend fyri størsta titlleika av ferðsluóhappum

í landinum. Hetta varð stað-fest á frágreiðing lands-stýrsmannsins í vinnu-mál-um um framtíðar sam-ferðslukervið í Føroyum.

Øllum kunnugt varð far-leiðin Hov-Øravík tikið í brúk fyri meiri enn 40 árum síðani, og als ikki ætlað til ta ferðslu, sum fer fram í dag.

Tað hevði tí verði áhuga-vert at vita, um tað krevst myndugleika góðkenning til ta tungu ferðslu, sum dagliga fer fram á hesum vegastrekkji?

Ynski um ykkutúrinn hjá

"Smyril" á Vág, sjálvandi í samráð við vinnuna, er tí ikki órimligt, um vinnu-lívinum í hesum partinum av landinum, ið er ein for-treyt fyri, at ikki altíð flytur til Havnar, skal vera lív laga.

Men taka vit saman um og hyggja fram eftir, so ber til at loysa nevnda ferðslu-trupuleika, sum er orsökini til alt hovástákið.

Alternativtvið er at berg-holið Hov-Øravík gerst veruleiki.

Ein yvirkomilíg fløga, eitt fólkaýnski, um nú nógv um-

talaði útjaðarin skal hava ein framtíðarmøguleika.

Lítið er lamið, okkum nýst ikki at gera tað enn minni.

Undirritaði skal tí heita á landsstýrsmannin í vinnu-og samferðslumálum, Finn-boga Arge um at skunda undir, at fáa henda møgu-leikan, um ikki annað, so raðfestan.

Tá verður alt so nógv lættari.

Flemming Mikkelsen